

Klimaatstress, van wie is dat probleem?

24 april 2018 | H2O Podium

<https://www.h2owaternetwerk.nl/h2o-podium/blogs/klimaatstress-van-wie-is-dat-probleem>

WATERBLOG - De gevolgen van klimaatverandering verschillen van gebied tot gebied en van stad tot stad. De klimaatstresstest geeft inzicht in wat die gevolgen zijn. Daardoor wordt duidelijk dat actie nodig is om klimaatbestendig te worden. Maar wie is dan aan zet en wat moet er gebeuren?

door Eilard Jacobs

Eilard Jacobs

De klimaatstresstest stond centraal in het KNW voorjaarscongres. Sofie Stolwijk (DPR A Deltaplan) legde het eerst maar eens uit: Met de stresstest kan je de kwetsbaarheid van een gebied in beeld brengen voor wateroverlast, overstroming, droogte en hitte. Het zijn nu vooral de gemeenten die hiermee aan de slag moeten. Gelukkig zijn er al veel bezig, al zijn er ook achterblijvers.

Klimaatverandering is ook een gezondheidsvraagstuk, zeker wereldwijd (en dan worden vooral de sloppenwijken getroffen). Bekend is dat hittegolven leiden tot grotere sterfte, maar ook kan het besmettingsrisico toenemen. Overigens zijn luchtverontreiniging en psychische stoornissen wel een veel groter gezondheidsrisico (Birgit Staatsen, RIVM).

Oplossing

Wij watermensen willen eigenlijk veel liever praten over de oplossing dan het probleem en de rest van de dag ging dus ook vooral daarover. Technische oplossingen zijn er genoeg, Floris Bogaard (Tauw en hogescholen Groningen en Rotterdam) liet in sneltreinvaart een deel van de 1001 mogelijkheden zien. Niet alleen in de openbare, maar zeker ook in de particuliere ruimte.

In de stad is de ruimte schaars en bovendien al voor andere doeleinden in gebruik. Is functiecombinatie dan de oplossing? Soms wel maar makkelijk is dat niet. Wateroverlast oplossen met een waterplein? Dat bleek in Rotterdam nog helemaal niet zo vanzelfsprekend. Wateroverlast is geen dagelijks probleem, een

goede leefomgeving wel. Thuy Do (gemeente Rotterdam) benoemde zeven schurken die het je lastig maken als je met klimaatstress aan de slag wilt in de buurt.

Het lastigste is wel dat het een lange termijn vraagstuk is dat om voorrang strijd met korte termijn problemen. Als de bewoners dan de oplossingen ook nog ervaren als een aantasting van hun leefomgeving, wordt het helemaal lastig. Toch lukt het best wel om samen met professionals en de buurt tot oplossingen te komen. John Jacobs (Water Sensitive Rotterdam) en Daniel Goedbloed (Waternet, rainproof) deelden hun ervaringen.

Grens

Eigenlijk zou de grens tussen publieke en particuliere ruimte moeten vervagen om tot een optimaal maatregelenpakket te komen. Maar dat staat haaks op de praktijk, zeker die van een zich terugtrekkende overheid. Het klimaatvraagstuk is een transitie vraagstuk, het is veel omvangrijker dan dat slechts de overheid aan zet is om met wat maatregelen het probleem op te lossen.

Klimaatadaptatie gaat ook niet alleen om maatregelen om wateroverlast te voorkomen, maar zeker ook om maatregelen om de schade te beperken bij verschillende extreme gebeurtenissen. Het is mede daardoor een domein waar overheid, bewoners en bedrijfsleven ieder een rol hebben. Wat dat betreft zijn er veel overeenkomsten met de energietransitie nu we van het aardgas af moeten. Misschien ligt de oplossing wel in het integreren van beide vraagstukken.